TARYBOS SPRENDIMAS

2011 m. kovo 31 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/641/EB dėl konsultacijų su Fidžio Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo ir pratęsiamas jo taikymo laikotarpis

(2011/219/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 217 straipsnį,

atsižvelgdama į Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ([1]), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu (Burkina Fasas) ([2]) (toliau – AKR ir ES partnerystės susitarimas), ypač į jo 96 straipsnį,

atsižvelgdama į Taryboje susirinkusių valstybių narių Vyriausybių atstovų vidinį susitarimą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir tvarkos, kurios turi būti laikomasi siekiant įgyvendinti AKR ir EB partnerystės susitarimą ([3]), ypač į jo 3 straipsnį,

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1905/2006, nustatantį vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę ([4]) (toliau – Vystomojo bendradarbiavimo priemonė), ypač į jo 37 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos sprendimas 2007/641/EB ([5]) dėl konsultacijų su Fidžio Respublika pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo priimtas siekiant įgyvendinti tinkamas priemones po to, kai buvo pažeisti esminiai AKR ir ES partnerystės susitarimo 9 straipsnyje nurodyti veiksniai ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 3 straipsnyje nurodytos vertybės.

(2) Tos priemonės pratęstos Tarybos sprendimu 2009/735/EB ([6]), o vėliau Tarybos sprendimais 2010/208/ES ([7]) ir 2010/589/ES ([8]), atsižvelgiant į tai, kad Fidžis ne tik vis dar turi įgyvendinti svarbius įsipareigojimus, susijusius su esminėmis AKR ir ES partnerystės susitarimo ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės nuostatomis, kuriems pritarė 2007 m. balandžio mėn. vykusių konsultacijų metu, tačiau padarė svarbių neigiamų su šiais įsipareigojimais susijusių veiksmų.

(3) Sprendimas 2007/641/EB nustoja galioti 2011 m. kovo 31 d. Tikslinga pratęsti jo galiojimą ir atitinkamai atnaujinti atitinkamas jame pateiktas priemones,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas 2007/641/EB iš dalies keičiamas taip:

1) 3 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Jis nustoja galioti 2011 m. rugsėjo 30 d. Jis reguliariai bent kartą per šešis mėnesius peržiūrimas.“;

2) Priedas pakeičiamas šio sprendimo priedu.

2 straipsnis

Šio sprendimo priede pateiktas laiškas adresuojamas Fidžio Respublikai.

([1]) OL L 317, 2000 12 15, p. 3.
([2]) OL L 287, 2010 11 4, p. 3.
([3]) OL L 317, 2000 12 15, p. 376.
([4]) OL L 378, 2006 12 27, p. 41.
([5]) OL L 260, 2007 10 5, p. 15.
([6]) OL L 262, 2009 10 6, p. 43.
([7]) OL L 89, 2010 4 9, p. 7.
([8]) OL L 260, 2010 10 2, p. 10.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2011 m. kovo 31 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
VÖLNER P.

PRIEDAS

LAIŠKO PROJEKTAS

J.E. Ratu Epeli NAILATIKAU

Fidžio Respublikos Prezidentui

Suva

Fidžio Respublika

Jūsų Ekscelencija,

Europos Sąjunga (ES) AKR ir ES partnerystės susitarimo 9 straipsnio ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 3 straipsnio nuostatas laiko labai svarbiomis. AKR ir ES partnerystė grindžiama pagarba žmogaus teisėms, demokratijos ir teisinės valstybės principais, kurie yra esminės AKR ir ES partnerystės susitarimo nuostatos ir mūsų santykių pagrindas.

2006 m. gruodžio 11 d. ES Taryba pasmerkė Fidžio Respublikoje (Fidžis) įvykdytą karinį perversmą.

Remdamasi AKR ir ES partnerystės susitarimo 96 straipsniu ir atsižvelgdama į tai, kad 2006 m. gruodžio 5 d. įvykdytu kariniu perversmu buvo pažeistos esminės jo 9 straipsnio nuostatos, ES pakvietė Fidžį pradėti konsultacijas, kaip numatyta AKR ir ES partnerystės susitarime, siekdama nuodugniai išnagrinėti situaciją ir prireikus imtis priemonių jai ištaisyti.

Oficiali šių konsultacijų dalis prasidėjo Briuselyje 2007 m. balandžio 18 d. ES teigiamai vertino tai, jog tuo metu laikinoji Vyriausybė patvirtino keletą esminių įsipareigojimų, susijusių su žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, pagarba demokratijos ir teisinės valstybės principams, kaip pažymima toliau, ir pasiūlė priemones jiems įgyvendinti.

Deja, nuo tada įvyko keletas neigiamų pokyčių, ypač 2009 m. balandžio mėn., o tai reiškia, kad šiuo metu Fidžis pažeidžia nemažai savo įsipareigojimų. Tai ypač susiję su Konstitucijos panaikinimu, ilgam atidėtais parlamento rinkimais ir žmogaus teisių pažeidimais. Nors įgyvendinti įsipareigojimus gerokai vėluojama, dauguma tų įsipareigojimų tebėra labai aktualūs esant dabartinei padėčiai Fidžyje, todėl pridedami prie šio laiško. Kadangi Fidžis vienpusiškai nusprendė nepaisyti keleto svarbiausių įsipareigojimų, jis prarado vystymuisi skirtų lėšų.

Tačiau, remdamasi partnerystės dvasia, kuri yra AKR ir ES partnerystės susitarimo pagrindas, ES išreiškia savo pasirengimą pradėti naujas oficialias konsultacijas, kai tik bus pakankamas pagrindas manyti, kad tokios konsultacijos gali duoti teigiamų rezultatų. 2009 m. liepos 1 d. laikinasis premjeras pateikė reformų ir demokratinės tvarkos atkūrimo planą. ES yra pasiruošusi pradėti dialogą dėl šio plano ir apsvarstyti, ar šis planas gali tapti naujų konsultacijų pagrindu. Todėl ES nusprendė pratęsti galiojančių tinkamų priemonių taikymą Fidžiui, kad būtų suteikta galimybė pradėti naujas konsultacijas. Kadangi kai kurios tinkamos priemonės yra nebeaktualios, buvo nuspręsta, kad užuot vienašališkai jas atnaujinusi, ES yra linkusi toliau išnagrinėti galimybes pradėti naujas konsultacijas su Fidžiu. Taigi labai svarbu, kad laikinoji Vyriausybė įsipareigotų palaikyti įtraukų politinį dialogą šalies viduje ir lanksčiai vertintų plano laikotarpį. Nors ES pozicija yra ir visada bus grindžiama AKR ir ES partnerystės susitarimo esminėmis nuostatomis ir pagrindiniais jo principais, ypač dėl esminės dialogo reikšmės ir abipusių įsipareigojimų vykdymo, pabrėžiama, kad ES nedaro jokių išankstinių išvadų dėl ateityje vyksiančių konsultacijų rezultatų.

Jei po naujų konsultacijų Fidžis prisiims svarbių įsipareigojimų, ES yra pasirengusi greitai ir teigiama linkme peržiūrėti šias tinkamas priemones. Tačiau, jei padėtis Fidžyje nesikeis, jis toliau praras vystymuisi skirtas lėšas. Pažymėtina, kad ES, rengdama paskesnius sprendimus dėl lydinčiųjų priemonių Protokolo dėl cukraus šalims ir Fidžio nacionalinę orientacinę programą, susijusią su 10-uoju Europos plėtros fondu (EPF), atsižvelgs į pažangos, padarytos atkuriant konstitucinę tvarką, vertinimą.

Kol naujos konsultacijos dar neįvyko, ES ragina Fidžį tęsti ir aktyviau palaikyti tvirtesnį politinį dialogą.

Taikomos tokios tinkamos priemonės:

— gali būti tęsiama humanitarinė pagalba ir tiesioginė parama pilietinei visuomenei,

— gali būti tęsiama jau vykdoma bendradarbiavimo veikla, visų pirma pagal 8-ojo ir 9-ojo EPF programas,

— gali būti vykdoma bendradarbiavimo veikla, kuri padėtų grįžti prie demokratijos ir pagerintų valdymą, išskyrus labai išskirtines aplinkybes,

— gali būti tęsiamas cukraus reformos 2006 m. lydimųjų priemonių įgyvendinimas. 2007 m. birželio 19 d. Fidžis techniniu lygmeniu pasirašė finansavimo susitarimą. Pažymėtina, kad finansavimo susitarime numatyta sustabdymo sąlyga,

— gali būti tęsiamas daugiametės cukraus reformos 2011–2013 m. lydimųjų priemonių orientacinės programos rengimas ir galimas pasirašymas,

— šalies strategijos dokumento ir 10-ojo EPF nacionalinės orientacinės programos, apimančios orientacinį finansinį paketą, užbaigimas, pasirašymas techniniu lygmeniu ir įgyvendinimas bei galimas skatinamosios dalies, sudarančios 25 % finansinio paketo sumos, skyrimas priklausys nuo prisiimtų įsipareigojimų žmogaus teisių ir teisinės valstybės srityje laikymosi: visų pirma laikinoji Vyriausybė turi laikytis Konstitucijos, turi būti visiškai gerbiama teismų nepriklausomybė, o nepaprastosios padėties potvarkiai, vėl pradėti taikyti 2007 m. rugsėjo 6 d., turi būti panaikinti kuo greičiau; kaltinimai žmogaus teisių pažeidimu turi būti tiriami arba nagrinėjami Fidžio teisės aktais nustatytose instancijose laikantis teisės aktais nustatytų procedūrų; laikinoji Vyriausybė deda visas pastangas, kad būtų užkirstas kelias saugumo institucijų įbauginimo tikslu daromiems pareiškimams,

— 2007 m. asignavimai cukraus sektoriui lygūs nuliui,

— 2008 m. asignavimai cukraus sektoriui paskirti tik gavus įrodymų, kad pasirengimas rinkimams vyksta patikimai, laiku ir laikantis sutartų įsipareigojimų, visų pirma dėl gyventojų surašymo, naujo rinkimų apygardų nustatymo ir rinkimų reformos, laikantis Konstitucijos, taip pat kad imamasi priemonių rinkimų biuro veikimui užtikrinti, įskaitant rinkimų stebėtojo paskyrimą ne vėliau kaip 2007 m. rugsėjo 30 d., laikantis Konstitucijos. Šie 2008 m. asignavimai cukraus sektoriui panaikinti 2009 m. gruodžio 31 d.,

— 2009 m. asignavimai cukraus sektoriui panaikinti 2009 m. gegužės mėn., nes laikinoji Vyriausybė nusprendė atidėti parlamento rinkimus iki 2014 m. rugsėjo mėn.,

— 2010 m. asignavimai panaikinti prieš 2010 m. gegužės 1 d., nes nepadaryta demokratinio proceso kūrimo pažangos; tačiau atsižvelgiant į kritinę cukraus sektoriaus padėtį dalis asignavimų atidėta tiesioginei paramai gyventojams, kurie tiesiogiai priklauso nuo cukraus gamybos, siekiant sušvelninti neigiamus socialinius padarinius. Šias lėšas centralizuotai valdo ES atstovybė Suvoje, o ne Vyriausybė,

— orientacinių asignavimų skyrimas pagal cukraus reformos 2011–2013 m. lydimųjų priemonių daugiametę programą priklausys nuo susitarimo per konsultacijų procesą; jeigu tokio susitarimo nebus pasiekta, bus svarstoma iš šių asignavimų skirti lėšas tik socialinių padarinių švelninimo priemonėms,

— gali būti svarstoma skirti konkrečią paramą pasirengimui pagrindiniams įsipareigojimams ir jų įgyvendinimui, visų pirma remiant pasirengimą rinkimams ir (arba) jų organizavimą,

— šios priemonės nedaro poveikio regioniniam bendradarbiavimui ir Fidžio dalyvavimui jame,

— jei bus laiku įgyvendinti prisiimti įsipareigojimai, gali būti tęsiamas bendradarbiavimas su Europos investicijų banku ir Įmonių plėtojimo centru.

Įsipareigojimų vykdymas bus stebimas vadovaujantis šio laiško priede nurodytomis sąlygomis, tuo tikslu palaikant reguliarų dialogą, veiksmingą bendradarbiavimą su vertinimo ir stebėjimo misijomis ir ataskaitų rengimą.

Be to, ES tikisi visiško Fidžio bendradarbiavimo su Ramiojo vandenyno salų forumu, įgyvendinant Pripažintų ekspertų grupės rekomendacijas, patvirtintas 2007 m. kovo 16 d. Užsienio reikalų ministrų forumo posėdyje Vanuatu.

ES ir toliau atidžiai stebės padėtį Fidžyje. Remiantis Kotonu susitarimo 8 straipsniu, su Fidžiu bus palaikomas tvirtesnis politinis dialogas, siekiant užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms, demokratijos atkūrimą ir pagarbą teisinės valstybės principams iki tol, kol abi šalys nuspręs, kad tvirtesniu politiniu dialogu pasiektas jo tikslas.

Jei laikinoji Vyriausybė sulėtintų arba nutrauktų įsipareigojimų įgyvendinimą, arba šis procesas pasuktų atgal, ES pasilieka teisę koreguoti tinkamas priemones.

ES pabrėžia, kad Fidžio privilegijos bendradarbiaujant su ES priklauso nuo Kotonu susitarime įtvirtintų esminių nuostatų ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonėje nustatytų principų laikymosi. Kad ES būtų įtikinta, jog laikinoji Vyriausybė yra visiškai pasiruošusi laikytis duotų įsipareigojimų, būtina sparti ir esminė pažanga įgyvendinant sutartus įsipareigojimus.

Pagarbiai

Priimta Briuselyje

ES vardu

PRIEDO PRIEDAS

SU FIDŽIO RESPUBLIKA SUTARTI ĮSIPAREIGOJIMAI

A. **Pagarba demokratijos principams**

Įsipareigojimas Nr. 1

Laisvi ir sąžiningi parlamento rinkimai turi įvykti per 24 mėnesius nuo 2007 m. kovo 1 d., atsižvelgiant į Ramiojo vandenyno salų forumo sekretoriato paskirtų nepriklausomų vertintojų vertinimo išvadas. Pasirengimas rinkimams ir jų eiga turi būti bendrai stebima, pritaikoma ir prireikus peržiūrima, remiantis bendrai sutartais orientaciniais tikslais. Tam visų pirma būtina, kad:

— ne vėliau kaip 2007 m. birželio 30 d. laikinoji Vyriausybė priimtų tvarkaraštį, kuriame nustatytų įvairių veiksmų, kurių reikia imtis ruošiantis naujiems parlamento rinkimams, užbaigimo datas,

— tvarkaraštyje būtų numatytos gyventojų surašymo, rinkimų apygardų ribų nustatymo ir rinkimų reformos datos,

— rinkimų apygardos būtų nustatytos ir rinkimų reforma vykdoma laikantis Konstitucijos,

— laikantis Konstitucijos būtų imtasi priemonių rinkimų biuro funkcionavimui užtikrinti, įskaitant rinkimų stebėtojo paskyrimą ne vėliau kaip 2007 m. rugsėjo 30 d.,

— viceprezidentas būtų paskirtas laikantis Konstitucijos.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė, priimdama svarbias teisėkūros, fiskalinės ar kitų politikos sričių iniciatyvas ir pakeitimus, turės atsižvelgti į konsultacijų su pilietine visuomene ir kitais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais rezultatus.

B. **Teisinė valstybė**

Įsipareigojimas Nr. 1

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja dėti visas pastangas, kad būtų užkirstas kelias įbauginimo tikslu saugumo institucijų daromiems pareiškimams.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja laikytis 1997 m. Konstitucijos ir užtikrinti įprastą ir nepriklausomą konstitucinių institucijų, tokių kaip Fidžio žmogaus teisių komisijos, Valstybės tarnybos komisijos, Konstitucinių tarnybų komisijos, veikimą. Turi būti garantuotas esminis Didžiosios vadovų tarybos nepriklausomumas ir užtikrintas jos veikimas.

Įsipareigojimas Nr. 3

Turi būti gerbiamas visiškas teismų nepriklausomumas, teismams leidžiama laisvai dirbti, o jų sprendimus turi gerbti visos susijusios šalys, visų pirma:

— ne vėliau kaip 2007 m. liepos 15 d. laikinoji Vyriausybė turi paskirti tribunolą, remdamasi Konstitucijos 138 skyriaus 3 dalimi,

— nuo šiol teisėjai turi būti skiriami ir (arba) atleidžiami griežtai laikantis Konstitucijos nuostatų ir procedūrinių taisyklių,

— karinės institucijos, policija arba laikinoji Vyriausybė jokia forma negali kištis į teismo darbą ir privalo visiškai gerbti teisininko profesiją.

Įsipareigojimas Nr. 4

Visos baudžiamosios su korupcija susijusios bylos turi būti nagrinėjamos tinkamais teisminiais kanalais ir bet kokios kitos įstaigos, kurios gali būti įsteigtos įtariamiems korupcijos atvejams tirti, turi veikti nepažeisdamos Konstitucijos nuostatų.

C. **Žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės**

Įsipareigojimas Nr. 1

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, kad bet kokie kaltinimai žmogaus teisių pažeidimu būtų tiriami arba nagrinėjami Fidžio Respublikos teisės aktais nustatytose instancijose laikantis teisės aktais nustatytų procedūrų.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė 2007 m. gegužės mėn. panaikins nepaprastosios padėties potvarkius, jei nebus grėsmės nacionaliniam saugumui, viešajai tvarkai ir saugumui.

Įsipareigojimas Nr. 3

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja užtikrinti, kad Fidžio žmogaus teisių komisija galėtų veikti visiškai nepriklausomai ir laikydamasi Konstitucijos.

Įsipareigojimas Nr. 4

Užtikrinama pagarba visų formų žodžio ir žiniasklaidos laisvei, kaip numatyta Konstitucijoje.

D. **Įsipareigojimų vykdymo kontrolė**

Įsipareigojimas Nr. 1

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja palaikyti nuolatinį dialogą, siekdama sudaryti sąlygas daromai pažangai tikrinti, ir teikti ES institucijoms ir Europos Komisijos tarnyboms ir (arba) jų atstovams galimybę nevaržomai gauti informacijos visais klausimais, susijusiais su žmogaus teisėmis, taikiu demokratijos atkūrimu ir teisine valstybe Fidžyje.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja visiškai bendradarbiauti su visomis ES misijomis daromai pažangai stebėti ir jai įvertinti.

Įsipareigojimas Nr. 3

Laikinoji Vyriausybė nuo 2007 m. birželio 30 d. įsipareigoja kas tris mėnesius siųsti ataskaitas apie pažangą, daromą įgyvendinant esmines Kotonu susitarimo nuostatas ir įsipareigojimus.

Pažymėtina, kad tam tikri klausimai gali būti veiksmingai išspręsti tik laikantis pragmatiško požiūrio, atsižvelgiant į šių dienų realijas ir orientuojantis į ateitį.